

: Posamezne številke po 4 vinarje. :
 „JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob
 nedeljah in praznikih — ob 1/26. uri zjutraj,
 a ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj. —
 Naročnina znaša: v Ljubljani v uprav-
 ništvu mesečno K 1.—, z dostavljanjem
 na dom K 1.20; s pošto celoletno K 18.—,
 polletno K 9.—, četrletno K 4.50, mesečno
 K 1.50. Za inozemstvo celoletno K 28.—.

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :
 Uredništvo in upravnništvo je v Miklošičevi
 ulici št. 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu,
 naročnina pa upravnistvu. Nefrankirana
 pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne
 vračajo. Za oglase se plača po dolo-
 čenem ceniku. Lastnik in glavni urednik
 Milan Plut. Odgovorni urednik Franjo Pirč.
 : Tiska Učiteljska tiskarna v Ljubljani. :

Veleizdaja.

Avstrija je eldorado veleizdaje. Vsaj tistemu, kdor je dovolj nedolžnega srca, da verjame raznim policijskim štreberjem, satrapom Rauchovega kalibra in tistim časopisom, ki se denuncijanstva ne sramujejo, kakor se ga ne sramuje tržaška „Edinost“. Pravzaprav je zelo odveč naglašati, da se bomo mi ostali Slovenci počasi zahvalili za problematično čast, ki nam jo delajo takšni slogaški časopisi s svojim petoliznim patriotizmom pred poštenimi ljudmi. Kdor ima v prsih le količkaj časti, in kdor le količkaj razume samega sebe, kadar na tihem premišluje težki problem našega narodnega in političnega osamosvojenja, bo rad priznal, da je najzadnja iredentistovska mula plemenitejša od mnogih falotov, ki se pitajo pri nas bodisi kot narodni voditelji ob koritih politike, bodisi kot žurnalisti ob koritih časopisja — tistega slovenskega časopisja, ki meni, da more biti človek Slovenec in avstrijski policaj obenem.

Veleizdaja je po avstrijskih zakonih strogo prepovedana, in se celo s smrtjo kaznuje. O tem ni dvoma, in zato jo tudi mi kot dobri Avstrijci nenavadno obsojamo. Toda — tout comprendre, c'est tout pardonner: če si stvar natančneje ogledamo, jo bomo vsaj razumeli, kolikor nam je dovoljeno pod blagodejnim nadzorstvom zakonov.

Nedvomno je sicer in čisto radi priznavamo, da so avstrijski Lahi kulturno še neznatnejši od svojih bratov v kraljestvu in da bi Italija z njimi pridobila ravnotisti nič, ki bi ga Avstrija izgubila. V Trentinu so vsaj pristni, v Primorju pa niti tega ne, nego slovanski renegate; renegate pa je bil in bo na vekomaj neraben material. Ali tudi renegatu, tudi kulturno oslabelemu in telesno in duševno degeneriranemu človeku ne gre preveč zameriti, če sanjari o ciljih, ki mu jih je začrtala slavna preteklost vsega njegovega naroda. In Italija je to preteklost imela. Ponosna je nanjo, z vsem vročim temperamentom svojega naroda je zaljubljena v lavoriške laške renesanse, v slavo Rima, Florence in Benetk, z vso svojo patetsko dušo je zadivljena nad velikim delom združenja, ki ga zaznamujeta svetli imeni Garibaldi in Viktorja Emanuela. Kulturno pripadata h kulturni Italiji tudi avstrijsko-laški Primorec in Trentinec; in če se ta dva tembolj otesata tuje oblasti, čim nesposobnejša sta, da bi jo v resnici zvalila z ramen, je pač prej smešno kakor grešno. Da pa se ljudstva z visokimi tradicijami in z razvito narodno zavestjo ne čutijo posebno blaženih pod sistemom, ki poriva v ospredje še mnogo manj vrednejšega Nemca, je nekaj, čemur se more čuditi samo slovenski lažirodoljub.

Eno je dejstvo: pred laško iredento ima avstrijska vlada respekt; bombe in revolverji so navsezadnje nevarnejši od ponižnih prošenj in pohlevnih protestov. Da pa izvaja del slovenske javnosti iz te reči konsekvenco: „Blagor mu, kdor zleze policijski v črevo!“ — namesto, da bi povdarjala, da morajo primorski Slovenci s krepkim gospodarskim in političnim razvojem ubiti ne le laško iredento, marveč sploh vse, kar stoji tujega na njihovih tleh, je škandal najsmrdljivejše vrste. Čisto nemumno je, zakaj tržaško Slovenstvo pri svoji visoki in častni politični zavednosti ne da teti „Edinosti“ za njena večna denuncijanstva temeljite nezaupnice. Naši laški sosede in sovražniki so nam pač dali že dovolj dobrih zgledov in zaslužijo nekoliko več tistega spoštovanja, ki ga je zmožen vsak, kdor ve, da je najsvetejši ideal vseh kulturnih narodov svoboda.

Sicer pa — kaj bi tisto! Avstrijska justica se je in puncto veleizdaje z zagrebškim procesom tako neozdravljivo blamirala, da ji takih marenj enostavno nihče več ne verjame. Mi danes vemo, da je v Avstriji veleizdajalska afera v tisti minuti tukaj, ko je kdo potrebuje. — In nazadnje: če bi bilo kaj na tem, in če bi Italija Avstriji katerikrat vzela Trst, ga bo vrnila Slovencem!

Ceterum Autem.

Splošni pregled.

Spravna pogajanja.

Eksekutivni komite mladočeške stranke je imel včeraj svojo sejo. Poslanec Kramar je referiral o političnem položaju, posebno pa o namerah vlade, ki namerava sklicati zastopnike obeh narodnosti na Češkem; na teh konferencah naj bi se našla pot iz sedanjih kritičnih razmer. Sklenilo se je, da se smejo člani mladočeške stranke udeležiti spravnih pogajanj, ampak samo pod pogojem, da udeležba čeških zastopnikov ni še nikaka garancija za vresničenje vladnih namer, ampak udeležbe se samo zato, da izvedo stališče vlade in Nemcev. — Kot se vidi, Mladočehi počasi zopet kapitulirajo pred vlado, ter nazadnje sprejmo predlogo, ki so se je včasih na vse kriplje in načine branili! Agrarci se tudi udeležbe pravnih pogajanj; in zna se dogoditi, da bo češka večina v češkem deželnem zboru kapitulirala pred nemškimi obstrukcionisti!

Spominjajte se družbe
sv. Cirila in Metoda!

Zagoneten slučaj zastrupljenja.

(Dalje.)

Dr. Pajnič in dr. Kaiser.

Med zaslišanjem je prišel dr. Pajnič ter obstal med vrati. Dr. Kaiser se obrne proti njemu in ga vpraša: „Was sollen wir machen? Wieder Beschlusß?“ Dr. Pajnič ga — meni se zdi pritrjevalno pogleda — pa ni črnil ne tako, ne tako in je izginil.

Pri zaslišanju sem bistveno izpovedala isto kakor že prvič. Glede storilca sem še posebej povdarjala, da, ali je bila v oni noči moška ali ženska roka, ki mi je prizadela poškodbe na mojem telesu, eno je gotovo: on, J. P. je odgovoren za dejanje. Jaz mislim, da bi bila dolžnost sodišča, dognati pravega storilca.

Pri sodno-zdravniški preiskavi.

Takoj po zaslišanju sem bila zopet preiskana po sodnih zdravnikih. Jaz mislim, da je tu z ozirom na to, kaj so ti gospodje o meni že preje izjavili v razlogih prvega sklepa, tudi ta ponovna preiskava bila posledica iz čudodelnega dr. Stojčevega spričevala.

Tudi pri fajmoštrih pridejo take reči naprej.

Sicer se ne razumem mnogo na zdravniške preiskave, ampak jaz kot priprosta ženska le tako sodim, da ta preiskava ni bila tako resna kakor bi morda lahko bila, če bi jaz ne bila le priprosta ženska. To pa sodim iz tega dogodka: Dr. Schuster mi v svoji znani prijaznosti pravi: „Tudi drugod in celo pri fajmoštrih pridejo take ljubezni napreji, pa vendar ni takih reči in sitnosti iz tega, kakor pri Vas.“

Mene je pa ta „tolazba“ le malo spekla, pa sem odgovorila: „To, kar se pri fajmoštrih godi, meni nič mar, meni se gre tukaj le za mojo lastno stvar!“ Dr. Schuster: „Zakaj ste mu pa pustili?“ Jaz ogorčeno: „Gospod doktor, če bi takrat ne bila speča in omamljena, bi se kaj takega ne bilo zgodilo!“ ...

Gospodje so morda na to uvideli, da z menoj ni tako lahko pometati in prešli smo na drug pogovor. Ko sem jaz ob neki priliki povedala, da mi je dr. Novak rekel, naj grem državnega pravdnika malo za ušesa pocukati, se dr. Schuster obrne proti dr. Plečniku, pa mu pravi: „Siehst du diese Politik!“

Dr. Plečnik je med drugim na to tudi dejal: „Sie ist ja schon gezahlt!“ Te

besede so me malo pogrele in sem rekla: „Gospod doktor, pa Vi dajte svoje zdravje za pet sto in živite od tega, če morete.“

Dr. Plečnik: „No, mogoče, da Vam bo državni pravdnik prisodil še kakih 100 K zraven, toda to morate potem pa sami tožiti na koleke (civilna pravda). (Dalje.)

Nov zakon o trgovskih sotrudnikih.

(Konec.)

Za dosedaj razloženih §§ obstoje nujni predpisi pod § 40, ki se glase. Pravice, ki pristojajo delojemalcem na podlagi določil §§ 8, izvzemši zadnji stavek: 9, 10, zadnji odstavek: 12, 14, drugi odstavek: 15, 16, 17, odstavek 1 do 4; 18, 19, drugi odstavek; 20, odstavek 2 do 4; 21 do 24, 29, 30, odstavek 2 do 4; 31, prvi in drugi odstavek; 34, 35, 37 do 39, se ne morejo s službeno pogodbo niti razveljaviti niti omejiti.

Dalje pristojnost obrtnega stališča pod § 41. Za spore iz službenih razmerij, ki so v tem zakonu vravnana, so pristojna obrtna sodišča, če se na delodajalčevo podjetje uporablja obrtni red.

H koncu svojega predavanja hočem še omeniti, da določa člen III: Določila tega zakona je uporabljati na službena razmerja, ki obstoje ob času, ko zadobi veljavo. K temu pa pravi člen IV: Ta zakon stopi z dnem, kiga določi pravosodno ministrstvo potom naredbe najkasneje 1. julija 1910 v veljavo.

Iz vseh teh novih zakonov je torej jasno razvidno, da se je stališče trgovskih sotrudnikov izdatno izboljšalo, posebno, ako prištevamo k temu še nekatere ugodnejše krajevne običaje. Želeti je vsled tega, da se vsi trg. sotrudniki zavedajo svojih pravic in dolžnosti.

Nato se zahvali gosp. predsednik gosp. dr. R. Marnu za prijaznost predavanja in za zanimanje za trgovsko organizacijo, priporočajoč vsem trg. sotrudnikom nakup izdaje knjižice o službeni pogodbi trg. pomočnikov, katera se dobi v Narodni knjižnici ali pa pri društvenemu knjižničarju gosp. A. Meserko trvdka A. Švara, Pred škofijo 3. Pri pomnim še, da so na zahvalo predsednika v imenu celega društva pozdravili vsi navzoči simpatijo gosp. dr. R. Marna do tega društva z dolgotrajnim in vnetim priznanjem (ploskanjem). H. Seljak.

LISTEK.

VLADIMIR LEVSTIK.

In vstali so divji psalmi.

(Dalje.)

In že se je oddaleč stresal tlak pod težkimi kolesi topov; pet minut kasneje so že postavljali topove. Vodili so jih mlajši častniki: ti so bili deloma že zdavnaj v zaroti, deloma pa so se v trenutku odločitve brez obotavljanja pridružili revolucionarjem. Skoraj vsi so krvaveli od boja; toda komaj zmaganci v prvi borbi, so hiteli v drugo s takšno navdušeno strastjo, da bi jih na vekomaj proslavljala zgodovina krivičnikov, če bi bili pokazali svojo hrabrost in neustrašnost na bojišču, za krono in prestol tirana.

Oblegani sovražniki republike so se branili z besno žilavostjo obupa. Ko so zagledali postavljane topove, so obsuli republikane s potrojenim ognjem, in mnogo junakov se je zgrudilo v krvi, preden so bile jeklene cevi namerjene in streljanje omogočeno. Toda na mesto vsakega padlega je stopilo pet novih borilcev, in kmalu se je pričela stresati zemlja od grmenja topov. Z ljutim treskanjem so granate rušile zdovje vojašnic, razletavale se med obupnimi branilci, trgale pod in strop in mesarile telesa. Kmalu se je dvignil na strehi rdeči petelin in zaprhutal z žarečimi perot-

nicami. Ogenj je pograbil poslopja tuintam; ni trajalo dolgo, in gorela so s širokim plamenom. Takrat pa so oblegani razobesili belo zastavo.

„Pogajati se hočejo; dobro, ustavite streljanje!“ je ukazal general-diktator.

Gromonosna žrela topov so umolknila; zemlja pa je še dolgo trepetala s prestrašenimi drhtljaji. A pred diktatorja so pripeljali dva častnika bledih lic in vročično razburjenih oči.

„Gospoda izvolita?“ je vprašal diktator mrzlo in mirno.

„Zahtevava v imenu našega polkovnika, da nas odpustite z orožjem in z vsemi vojaškimi častmi ...“

„Na milost in nemilost!“ je zavrnil general kratko. „Gospod polkovnik ima pol ure odloga, da lahko premišlja. Spremite jih nazaj!“

Pol ure je preteklo v strašni napetosti. Vojašnice so gorele dalje ... Ko ni bilo odposlancev nazaj, je zagrmela nova salva topov; ta hip se je zopet prikazala bela zastava. Odposlanca sta se vrnila: sovražniki republike so bili pripravljeni položiti orožje in se predati diktatorju na milost in nemilost, zaupaje v njegovo velikodušje. General je zahteval, da se postavijo razoroženi sovražniki v dve vrsti, vsaka k drugi strani ulice, pred vsako vrsto — vrsta republikanske pohote z napetimi puškami. Sovražne častnike je poklical pred sebe in jih nagovoril rekoč:

„Gospodje! Republika ne more pu-

ščati svojih sovražnikov in nezanesljivih ljudi na svobodi, svoj denar in svoje čete pa potrebuje za boj, in ne zato, da bi jih hranila in stražila. V četrte ure vas dam na svoje obžalovanje ustreliti. Obvestite svoje oddelke! ...“

Ostal je neizprosen. Uiti je bilo neoboroženim nemogoče; tiste, ki so poizkušali, je zadel svinec že pred ukazanim trenotkom. Čez četrte ure je dal strel iz topa znamenje, strahovita salva je raztrgala zrak, in ves sovražni polk je ležal v svoji krvi kakor snopje, zloženo drug poleg drugega ...

Enako se je zgodilo s konjico. Samo konjem so prizanesli, ker jih je primanjkovalo za republiko.

(Dalje.)

Mali listek.

Književnost, gledališče, umetnost.

Še enkrat in zadnjikrat o podpiranju slovenskih pisateljev.

G. dr. I. L. je pojasnil svoje stališče do mojih izvajanj glede na „Pisateljsko podporno društvo“ že pred več tedni; ker pa sem svoje mnenje itak dovolj obširno razložil, se mi ni mudilo z odgovorom. Če me je dr. I. L. dobro prečital, bo jasno tudi njemu, da potrebe takšnega društva nisem nikdar tajil, in da si mnogo obetam od stanovske organizacije, primerne zmislu naloge in časti stanu. Pač pa sem naglašal in naglašam še danes, da glasujem povsod in

vselej za samopomoč; proti javni dobrodelnosti sem bil in bom, ker je nezmišljena, nepotrebna, škodljiva in ponižujoča. Iz današnjih Slovencev, prijatelji, ne izžmemo toliko, da bi plačali vse želje slov. literatov; vrhutega menim, da je v času, ko je narodov kapital predvsem poklican stražiti narodno mejo, vsaka požrtvovalnost za razmeroma manjvažne namene — nepožrtvovalna. /Dr. I. L. sklepa približno takole: Levstik pravi, da je moje besedovanje sentimentalnost; pa pustimo sentimentalnost in poginijamo! — Na to odgovarjam samo: Gospod dr. I. L., kdo pa je podpiral tiste vseučiliške študente, ki niso bili pisatelji? Le ne takšne občutljivosti, kakor da bi bilo črevo enega samega literata duša vseh slovenskih problemov. Drugače pridemo s stvarjo natanko v cirkus. Kadar bo pa narod gmotno tako na višku, da bo kulturno čutil potrebo, žrtvovati kaj za lepe namene dr. I. L., takrat bomo tudi sami že dovolj na konju, in takrat bom zopet diskutiral z dr. I. L., če ga bo še kaj bolelo. V časih Roseggerjevega fonda in drugih protislovenskih atak se mi zdi pa čisto nepotrebno sanjariti o umetniškem blagostanju. Naroda ne bo reševal umetnik, nego delavski in kmetski znoj in požrtvovalnost tistih, ki ne tarnajo o pomanjkanju, čeprav ga ne zaslužijo. To je moja zadnja beseda. Sicer pa želim dr. I. L., da bi ga vzela devetindesetletna milijonarka, potem bo kmalo mir besedi.

V. Levstik.

Dnevne vesti.

Slovenska vzajemnost in banditi v „Unionu.“ Pri aferi tolovajskega napada v „Unionu“ se je slovenska vzajemnost zopet pokazala v pravi luči. Dočim so nekateri Slovenci — nefrakarji iz lastnega nagiba brez vsakega drugega vpliva prostovoljno izostali kot stalni gostje „Uniona“, so jim Cehi in Hrvati poredili: „Mi pa ostanemo kakor smo b'li... enega srca ene krvi.“ — Ampak to srce in ta kri sta malo — slovenska. Mi le želimo, da gospoda še nadalje ostane tam, kamor spada.

Brezsrčnost in brezobzirnost ljubljanskega trgovca. Kar presenečeni smo bili! Ta mesec postane za trgovske sotrudnike važnega pomena. Prinesel jim je novi zakon, ki pri vsi pomanjkljivosti vendar kolikor toliko vsebuje marsikatero dobro zрно v službenem razmerju trgovskih sotrudnikov. Ta mesec se prirejajo shodi in sestanki od strani delodajalcev in od strani delodajalcev, oboje stranke z namenom, da se razmerje med šefom in sotrudnikom uredi tako, kakor to zahteva zakon in socialni preobrat današnjega časa. Vse to se ta mesec vrši oficijelno, na zunaj, a kako pa izgleda službeno razmerje trgovskih sotrudnikov v praksi in sicer v stolnem mestu v Ljubljani, o tem nam spričuje sledeči dogodek: Pri galanterijskih tvrdki F. M. Schmitt, Pred škofijo št. 2. je že 19 let uslužben g. Ivan Novak. Letos začetkom meseca aprila je zbolel. Ko je uvidel, da svoje službe ne more več opravljati, se je dne 28. aprila javil bolnega. Zdravniki so ga poslali v bolnico, kjer je prebil od 2. do 12. maja. Potem pa se je zdravil pri dr. Demšarju. Ima kožno bolezen na obeh rokah in izpuščanje na vratu. Obe roki ima zavezani in oblečeni v rokavice. Dokler je revež mogel, je opravljal svoj posel, a trgovski pomočnik z obvezanimi rokami in vratom, kako to spada za trgovino, za postrežbo občinstvu! Mož je uvidel, da to ne gre, a šef njegov tega ni hotel uvideti. Mislil si je: der Mohr hat seine Schuldigkeit getan, der Mohr kann gehen — in mu je na svojem slučajno slovenskem trgovskem papirju napisal sledeče: „F. M. Schmitt, Ljubljana, Pred škofijo št. 2. V Ljubljani, 27./5. 1910. Herrn Ivan Novak, Laibach. Nachdem ich aus allem ersehe, daß Sie kein Interesse an Ihrem Dienste finden, so bin ich bemüht Ihnen hiermit die Kündigung zu überreichen. Ich kündige Ihnen schon heute, damit Sie mehr Zeit haben, sich für einen Dienst umzusehen. Kündigung ab 31./5. 1910 bis zum Austritt 15./7. 1910. Bitte dies zur Kenntnis zu nehmen. Achtend F. M. Schmitt“. Prečitajte dobro to pismo in mislimo, da vam ni potreba komentiranja od naše strani. Apeliramo pa na slovenske trgovce in slovenske trgovske sotrudnike, da v tem slučaju store svojo dolžnost vsak po svojem razmerju. Opozarjamo pa tudi pristojno oblast, da tega brezsrčnega kapitalista primerno potuči o določbah novega zakona. Slovenskemu občinstvu pa tega nemškega moža, ki se je s slovenskim denarjem povzpela do kapitalista, tako toplo priporočamo, kakor to on sam zasluži v smislu svojega gori omenjenega pisma.

Skrajna surovost. Že smo mislili, da smo z ožigosanjem škandaloznega postopanja nekega užitninskega paznika na Dunajski cesti dosegli zaželjeni uspeh in da se je, ker vemo, da so gospodje pri užitninskem uradu prekomodni, da bi opravljal svoje dolžnosti, vsaj mestni magistrat pobrigal za večji red na tem polju svojih obveznosti, pa smo se zmotili. Tudi mestnemu magistratu ni nič mar, kake surovosti uganjajo nekateri užitninski pazniki z našim občinstvom. Pri nas je pač tako: samo hvala, samo kajenje temu in onemu, ali če le malo po mestu pogledaš, pa vidiš, kako bujno rast ima pri nas — humbug. Prosimo le ta slučaj si vzemite k srcu: Pride 16letno kmečko dekle s košarico v mesto. Gre brezskrbno svojo pot, a naenkrat poskoči kot tiger na svoj rop, iz skrite zasede nek starikav paznik nad tem dekletcem, zarjove nad njo, kot bi bil zbesnel, jo prime s silo okoli šibkega telesca ter zahteva, da mu pokaže, kaj ima v košarici. Dekle v svoji nedolžnosti se sprva sicer prestraši, a ko spozna paznika in uvidi za kaj se gre, se je začelo še smejati. To je pa moža čudne postave še bolj ujezilo in še bolj upije, da mu pokaže, kaj nese v mesto. Deklica je na to odgnila košarico — bila je prazna. Prizor sta opazovala nek gospod in gospa. Paznik, ko ju opazi, je bil še tako predrzen, da je deklico vspricho nju ozmerjal, češ, zakaj se ni oglasila, ko jo je že preje pozval. Pravijo, da mož ni resnice govoril. Ker vidimo, da gospodje nočejo sami napraviti red, ga bomo mi pričeli, ampak to Vam že naprejpovemo, pričeli ga bomo do slej po geslu: Riba smrdi pri glavi.

Vzorna ljubljanska policija. Loži v „špekhamri“ ima prednost, da je brezplačen in napako, da je menažerija različne gozlastni. Poznal sem abiturienta in tehnika, ki sta nalezla v rezidenčni magistratovec, kjer so ju pridržali čez noč, živali, ki so sicer

med poljskimi čifuti zelo razširjene, v Ljubljani pa razun v mestni hiši le pri najnižjih barabah domače. Prijazna postrežljivost glede brezplačnega prenočišča v „špekhamri“ pa zna postati protizakonita, ako je prevelika in prevsiljiva... Kar se tiče doslednosti naše slavne policije, imate tudi prav. Znani so mi različni interesantni slučaji, s katerimi bi lahko ilustriral vaše trditve, posebej glede oficijev in policijskih uradnikov. Hm, policijski uradniki! — Kadar ga kak policijski uradnik „lomi“ in ga ne vidi nihče drug kakor njegova družba in oko postave, takrat zadrega menda ni preveč velika. Drugače pa je, ako se najde kdo, ki zahteva od moža postave, da naj ekscedujočo uradno osebo opozori, da tudi zanjno veljajo zakoni ter naredi mir, in rad bi bil videl obraz tistega stražnika pred pošto, ki je od njega zahteval dr. X. Y. naj intervenira v restavraciji pri Maliču. Tam je imel namreč nekdo prepričev z natakarcio. O vzroku naj razmislija bujna domišljija bralcev. — Slišalo se je tudi pokanje. Po čem je pokalo, o tem zgodovina molči kajti dr. X. Y. tega ni mogel videti, ker je sedel v sosadni sobi, zato tudi o tem ne bomo ugibali in naj si misli vsak kar hoče. Faktum pa je, da je natakarcia milo jokala in vsled tega ni imela časa prinesiti gospodu dr. X. pijače. Ker je bil gospod doktor žejen in usmiljeno razpoložen, je stopil na cesto ter pozval ondi stoječega stražnika, naj intervenira ter napravi v javnem lokalu mir in red. Ko pa je mož postave izvedel, da dela kraval caballero Jančigaj, policijski koncipist, danes že komisar, se je branil to storiti. No, kdo drugi bi bil mogoče aretovan in uklenjen, na vsak način pa pošteno nahrujen, ovaden in eventualno policijsko kaznovan, ime gospoda koncipista pa bi najbrže radi tega kravala zamanj iskali v kazenskih aktih ljubljanske policije. Dvoje pa je gotovo, namreč, da se stražnik pozivu, gospoda doktorja, naj gre nemudoma intervenirati, ni hotel, ali pa upal odzvati in da dr. X. Y. od tistih dob gentlemana Jančigaja, ki je medtem pri ljubljanski policiji v časti zrastel, ker je bil komisarjem imenovan, ne pogleda več. V interesu javnosti je, da se naredi v nekaterih slučajih nezakonitemu postopanju nekaterih policijskih organov že enkrat konec. — Sredstvo zato pa je brezobzirno objavljanje in sodnijsko preganjanje vsakega takega slučaja. Res je sicer, da je sodišče in drž. pravdnštvo napram tem ljudem žal le premnogokrat preveč mehko in preobzirno — interesanten tema, o katerem bo tudi treba o priliki izpregovoriti — če pa bi se ovadbe proti istim osebam le preveč množile, morajo gospodje nastopiti. Sicer smo samo v Avstriji, a vendar ne na Ruskem ali Nemškem. Imamo nekaj pametnih določb v kazenskem zakonu zoper prepotenco in nasilstvo uradnih oseb in ne sme se dopustiti, da bi se zdelo, kakor da so te pametne in koristne določbe samo na papirju.

Trdo prislužen denar za — sveče. Poroča se nam: V soboto popoldan sem bil priča kako naše klerikalne babnice (kuharice in služkinje) denar lahkomišno zapravljajo. V Supevčevi prodajalni v Prešernovi ulici so te ženske kupovale sveče za šentjakobsko in frančiškansko procesijo. Ali menite, da so jim dovolj težke in drage po četrť ali pol kg. (2, 3 ali 4 K), kaj še! Kar je pod 1 kg (2 stara funta), jim je vse premalo! Jemale so sveče po 1 do 2 kg in plačevale za nje po 4 do 8 K. Po procesiji pa jih bodo pustile v cerkvi za „božjo čast“. Za eno svečo pa mora marsikatera služkinja skoro cel mesec trdo garati, da zasluži ta, za eno procesijo proč vrženi denar! Tako zapravlja naš priprost posel svoj zaslužek!

Freund, ki pa ni prijatelj našega ljudstva, je neki Rudolf Freund, zavarovalni agent „Allianze“ v Ljubljani. Ta „Freund“ s strankami baje tako prijateljsko ravna, da se je kar čuditi potrpežljivosti našega slovenskega občinstva. Saj imate priznanih domačih zavarovalnic dovolj!

Oddaja zelenih cepičev. Kakor vsakoletno, se bodo tudi letos brezplačno oddajali zeleni trtni cepiči iz državnih trtnih nasadov na Kranjskem in sicer: dne 9. junija na Slapu pri Vipavi, dne 13. junija v Kostanjevici in Črnomlju in dne 14. junija v Novem mestu, vselej ob 8. uri zjutraj. Kdor želi cepiče dobiti, zglesi naj se vsaj en teden poprej pri delovodju dotične trtnice pismeno ali ustmeno ali pa naravnost pri c. k. vinarškem nadzorstvu za Kranjsko v Rudolfovem. Na dan oddaje naj pride vsak pravočasno po naročene cepiče. Prosilcem, ki se pravočasno ne oglašijo, se odda le toliko cepičev, kolikor jih bode še preostajalo.

Jezovi v Ljubljani in osuševanje. Pri Fužinah zadržuje Ljubljano jez in pri Hribarjevi nogovičarski tovarni je hitrejšemu odtoku napoti stranski kanal. Vpospeševanje osuševanja barja bilo bi seveda treba oba zadržka odstraniti. Pri Fužinah je stvar težka, tam so v vodi cele skalnate gore, ki zadržujejo vodo. Nekaj so pretekli teden pričeli ondi preiskavati. Delo bo tam otežkočeno, a izvršiti se bo moralo na celi črti.

Barje se da le takrat uspešno kultivirati kadar ne leži v vodi, a zahteva tudi visoko plast gnojil.

Nerazdeljen popoldanski pouk se prične na mestnih dekliških šolah s 1. junijem. Poludnevi bodo pouka prosti.

Za rudarje. Pod tem imenom slave naši klerikalci nemški kapital, kajti Trboveljska družba ni nič drugega nego nemški kapital. Mi smo tu sicer drugega mnenja, in bomo ravno tako imeli prav kakor socialni demokrati, ako so oni za svoj, mi pa za svoj blagor, oziroma za naše ljudstvo, in upamo, da bo po pravici vsem vstreženo. Popolnoma prav bi bilo, ako bi se monopol s premogom Trboveljski premogokopni družbi saj nekoliko omejil, saj ni potreba ljudstvo tako grozovito odirati s takimi nenavadno visokimi cenami in za tako manj vredno blago. Oglejmo si stvar nekoliko bližje in bomo takoj drugega mnenja. Na vsakem premogokopu pridejo več ali manj le lastni nabavni stroški v poštev. Takih nima Trboveljska družba nič več ako ne manj, kakor češka, toda isto kolikost kosovnega premoga (1 vagon ali 10 ton) katero Trboveljska družba ob premogokopu prodaja po K 210, — prodaja češka družba od K 56. — naprej, tudi ob svojem premogokopu. Za mnogo boljše kakovosti premoga nego Trboveljski, zahteva češka družba po K 80. — ob svojem premogokopu, seveda znaša železnična voznina n. pr. do Ljubljane Trboveljskemu K 39. — češkemu pa cele K 180. — Ni pa blagor občinstva samo konkurenca, marveč premog sploh, kajti ob štrajkih in drugih raznih zaprekah pa še pomanjkanje premoga sploh, o tem znajo v naših alpskih deželah vsi industriji, z našim magistratom in deželnim odborom vred, o najbridejših skušnjah. Tudi glede kakovosti je češki premog rujave vrste mnogo močnejši, in kar je še glavno, mnogo bolj izčiščen, brez vsakega kamenja ali drobiža, manj pepela in nobene žlindre. Seveda je na Češkem več in zelo velikih premogokopnih družb, ali dosedaj deluje v naših alpskih deželah le Mosteška premogokopna družba (Brüx). Njeno vsakdanje nadobavljanje premoga v vseh njenih rovih samo na Češkem presega nad 2500 vagonov, Trboveljska družba v svojih zagorskih, trboveljskih in hrastniških rovih na dan komaj 400 vagonov napravi, kar pa davno ne zadostuje še v normalnih razmerah potrebam, tedaj bo slednja morala še mnogo delavcev preje najeti, ne pa odpustiti, kar je le smatirati za babbav od te družbe, ni pa istina. Vzrok zakaj, da Trboveljska družba ne zadostuje s premogom potrebam najbližjega svojega okoliša, je najbrže prevelika požrešnost iste, proizvojev predrago prodajati, delavstvo pa preumazano plačevati, in pa glavno še, da ista ob pičem razpolaganju s premogom laglje pretirano visoke cene vzdržuje. To je tudi vzrok našemu „prepičlemu“ razvoju industrijskih podjetij. Tedaj le doli z železničnimu tarifi za češki premog.

Halleyev komet je trčil ob „Ljubljano“. Nad nikomur menda se Halleyev komet ni tako neusmiljeno maščeval, kakor nad klerikalno-uskoškim društvom „Ljubljano“. Ko je, mislimo 13. aprila prineslo „Jutro“ prvo vest o pojavu Halleyevega kometa, so šli klerikalci in so slepomišlili dopis iz Dolskega, kjer je „očividec“ zapazil Halleyev komet 5 minut popreje, kot konkurent v „Jutru“. Kakor se v navadnem življenju reče: sicer previdni lisjaki so pošteno skočili v nastavljeno past. Kajti naš „očividec“ takrat ni videl Halleyevega kometa, ampak zahajajočo večernico. Povedali smo že svojčas, da smo dotično poročilo sprejeli le iz gotovih razlogov. In smo prav računali: na te razloge so se vjeli lisjaki v turški tiskarni, izmislili so si očividca v Dolskem, ki je bil tako srečen, da je za celih 5 minut poprej videl Halleyev komet kot konkurent na ljubljanskem državnem kolodvoru, ki ga pa seveda tudi ni videl ampak komet zamenjal z večernico. Tako so prišli gospodje v turški tiskarni do prvenstva za Halleyev komet (?) in so to priliko takoj uporabili za prvo reklamo izleta svoje „Ljubljane“ v Benetke. V živih barvah so slikali članom, kako krasno se bo videl komet na morju, na potu v Benetke. Ali Halleyev komet se je za to nedopustno reklamo strahovito maščeval. Baš na tem izletu v Benetke je ravno onbil tisti, ki je zanesel razdor v trdnjavo lisjakov „Ljubljane“. Danes je dokazano, da so izletniki vspricho nezadostnega števila udeležencev strahovito „gor plačali“. Že na Reki se jim je izneverila tudi „glava“, predsednik „Ljubljane“. Popihal jo je domov ter si rajše privoščil cvička pri Plankarju na Dolenj. cesti. S strašno jezo so se vrnili beneški izletniki črne „Ljubljane“ nazaj v belo Ljubljano. Najprvo je prišlo med predsednikom in podpredsednikom do ostrega spora, ki vsebuje vse znake žaljenja časti. Pri tem pa so se začeli majati tudi drugi stebri uskoške trdnjave. Dičnega „dirigenta“ in „kapelnika“ je začela peči vest, da je svojčas kot dober prijatelj Malovrha v Knaflvi ulici ob priliki koncerta „Glasbene Matice“ (Verdijev Requiem) po naročilu klerikalcev brezstidno mistificiral Malovrhov organ. In

zgodilo se je v tem času, da si je oče tega uskoka — liberalni ravnatelj „Mestne hranilnice“ s svojo ovadbo nekega uglednega obrtnika, člana mestnega sveta itd. omajal stališče v liberalni stranki. Kakor čujemo, je njegov sin, dirigent klerikalne „Ljubljane“ sklenil svoj uskoški greh poravnati s tem, da se kot spokorjen grešnik zopet vrne nazaj v liberalni tabor. S tem — če je le res — hvalevrednim činom ljubezni do svojega liberalnega očeta, misli še ob 12. uri rešiti očeta in sebe. Liberalci so namreč očetu, kot ravnatelju „Mestne hranilnice“, namignili, naj se odloči: ali gre liberalni oče k klerikalnemu sinu, ali nasprotno, da se njegov poklerikaljeni sin zopet povrne k svojemu liberalnemu očetu. „Ljubljana“ brez dirigenta Svetka pa je nekako isto, kot Ljubljana brez vode. Vrše se važni, odločilni razgovori in pogovori, stvar je še nejasna, toliko pa je gotovo, da je Halleyev komet treščil ob „Ljubljano“.

Krasna slovenščina: V roke smo dobili vozni list sledeče vsebine: prosto od danka delarski vozni list. Ljubljana j. ž. Na drugi strani nemški tekst: „1404 Steuerfrei Arbeiterfahrkarte, Laibach Südb.“ — Reši uganko te čudne slovenščine.

Uganka pred sodiščem. Zanimiv človek je stal v soboto popoldne pred tukajšnjim deželnim sodiščem. Bil je to 25 letni Ivan Pavlič iz Kosez. Znano, je s kako nervoznostjo se je v času njegove aretacije govorilo o nevarnem tatu, kar je trdil pri sobotni razpravi tudi državni pravdnik, a po našem mnenju je ta nevaren tat le patalogičen pojav, ki spada poprej v kako zavetišče kot pred sodni dvor. Ako je človek pregledal vsa ona neštevilna zaporna delikta, ki so v veliki večini popolnoma ničvredne stvari, ako pomisli, da je Pavlič po izvršeni tatvini vse ono, kar je imelo kako vrednost, razdal večkrat popolnoma neznanim ljudem, da je pri glavni razpravi vse naravnost in brez ovinkov priznal, potem gotovo ne more trditi, da je Pavlič zločinec, pač pa nenormalen človek, ki se ne zaveda svojih dejanj, ki ni nikak tat iz navade, nego brčkone kleptomani, torej duševno nepreračunljiv človek. Poleg njega je sedela na zatožni klopi njegova stara mati, obtožena soudeležbe pri tatvini, ker je baje vedela za tatvine in si prilasčala ukradene stvari. Ivan Pavlič je bil obsojen na tri leta težke ječe, njegova mati pa na teden dni zapor. — Žal, da se za Pavliča ni zavzel noben ljubljanski odvdelnik, ker to bi bil jako zanimiv slučaj, in nam se zdi, da je senat premalo, oziroma nič upošteval razna dejstva, ki govore popolnoma določno in odkrito, da je trditev državnega pravdnika: Ivan Pavlič je nevaren, mednarodni tat! nemogoča in psihologično neutemeljena. Pavlič je uganka, ki je državni pravdnik s senatom vred ni rešil.

Nesreča v c. kr. tobačni tovarni. Pri zidanju novega skladišča v tobačni tovarni podrl se je v soboto popoldne oder, ko so delali na njem štirje delavci; padli so par metrov globoko in se pobili tako nevarno, da so jih prepeljali z rešilnim vozom v deželno bolnico. Kakor se nam poroča, so se delavci sami pritožili, da so deske na odru preslabe, a inženir, ki ga je delegirala tobačna režija iz Dunaja, da vodi stavbo, se ni menil za pritožbe in ni ukrenil ničesar. Sedaj pa, ko se je zgodila nesreča, kdo je odgovoren? Od drugod se poroča:

Zidarski oder se je podrl v soboto popoldne pri dozidanju nekega skladišča v tobačni tovarni. Na odru ki se je podrl vsled prevelike teže betonske zmesi, so delali 4 delavci Macedonci, ki so padli 5 metrov globoko ter sta se dva težko in dva lahko poškodovala. Pripeljali so jih z rešilnim vozom v deželno bolnico. Kakor smo včeraj zvedeli, so jih že odpustili iz bolnice.

Nesramnost Belgijcev. Neka ugledna čitateljca našega lista nam poroča: Dostikrat čitam v „Jutru“ o nedostojnem vedenju Belgijcev. Evo Vam zopet par dogodkov, ki sem jih že večkrat doživela: Naj si bode inteligentna gospica ali navadno dekle, če gre mimo vojašnice, poslušati mora na milost in nemilost njihove neslane dovpite in opazke: Včeraj grem zopet tam mimo in slišim z oknov: „Micerl!“ in tudi druge opazke sem morala slišati, ki jih pa ne morem omeniti. Vojači sede na oknih, kot občinstvo v gledaliških ložah in nobena mimoidočih žensk ni varna pred njihovim izzivanjem. Če bi se to samo enkrat zgodilo, bi lahko prenesla. Pot me pa večkrat tam pelje in mi je jako neprijetno vedno to poslušati. — Kakor vidimo, bo treba glede nestrpne vedenja teh uniformiranih junakov izpregovoriti na drugem mestu resneje besedo.

Bračiča se celo klerikalci boje. Kakor sodimo po raznih vidnih znamenjih, mora biti ravnatelj „Uniona“ renegat Bračić še bolj nevaren človek za goste, kot smo ga sodili po njegovem tolovajskem napadu na našega odgovornega urednika. Opazimo namreč, da se sedaj tudi klerikalci ogibljuje njega in „Uniona“. Profesor Jarc n. pr. si sedaj ne upa več v „Union“ ampak vidimo ga zahajati v druge, zadnje

dni celo v notorična liberalne kavarne in gostilne. (Najbrž se misli g. prof. od samega strahu dati prekrstiti... Op. stavca). Stem profesor Jarc kot glavni stebel klerikalne stranke sam dokumentira od naše strani izraženo bojazen, da kdor noče imeti razbite glave in kdor noče biti zraven še oropan, kakor je bil g. Pirc, je bolje, da se izogne vsem skušnjam in nevarnostim „Uniona“.

Na železnici okraden potnik. Premogarski delavec Josip Prašnikar iz litijskega okraja se je 24. t. m. odpeljal iz Ljubljane, hoteč se izseliti na Westfalsko. Kupil si je listek do Egra. Ko pa je od postaje Jesenice do Trbiža v železniškem vozu zadremal, mu je neznan tat iz suknjičevega žepa ukradel denarnico, v kateri je bilo 57 K denarja. Tat pa je bil kolikor toliko obziren. Vozni listek, ki je bil med denarjem, je vzel ven iz denarnice, pa ga je potisnil spečemu lastniku v žep. Kot dejanja sumljivega so v Feldkirchnu na Koroskem prijeli nekega brezposelnega risarja, ki se je z okradenim Prašnikarjem skupaj vozil od jeseniške postaje naprej. Okradeni Prašnikar je moral en cel dan ostati v Feldkirchnu, da so mu od doma poslali za nadaljnje potovanje potrebni denar.

Halleyev komet se je videl v soboto in včeraj na nebu v času med 1/4—3/4 na 10. Posebnega ni nudil opazovalcev ne prvo ne drugo pot. V soboto je rep dosegel 40 do 50 m najdaljše navidezne dolžine. Kakor vse kaže, je slava Halleyevega kometa že pri kraju.

Naša se je v Ribji ulici zlata igla za ovratnice z monogramom K. E. Igle se hrani v pisarni društva za straženje in zaklepanje, Tabor št. 5.

V Ljubljani je padel v petek popoldne neki vojak-lovec, ki je pridržen k tukajšnjim pijonirskim vajam. Pri gradnji začasnega mostu je na nekem sodu stoječ zabijal veliki tram pilotov v globino. Pri tem pa se je sod nagnil in vojak je zdrknil v vodo. Tovariši so mu takoj vrgli rešilno vrvo, katere se je oprijel in skobacal iz neprijetne kopelji.

Konj se je splašil v soboto popoldne na Bleiweisovi cesti hlapcu Ivanu Smrkolu ter je dirjal po Erjavčevi cesti v Gradišče, kjer ga je neki sanitetni vojak ustavil. Pri vozu se je zlomilo oboje, druge nesreče ni bilo.

Nezgodna na cesti. V soboto popoldne je hlapec Bernard Škerjanc po Streliški ulici na vozu sedeč pripeljal voz, obložen z raznimi zabojmi. Ker je pa imel voz slabo naložen, oziroma povezan, so se zaboji razdvojili ter popadali na tla. Padel pa je tudi Škerjanc, ki je pri padcu zadobil na glavi in roki znatno poškodbo. Dva zaboja sta bila napolnjena s praznimi steklenicami, ki pa so se popolnoma razbile. Škerjanc ima razen telesne poškodbe tudi 6 K škode na razbitih steklenicah.

Cigana sleparja, ki je v zadnjem času po ljubljanski okolici zakrivil več goljufij in tatvin, so orožniki oddali dež. sodišču v preiskavo.

Zlobnost. Trgovskemu potniku F. K. je v veži neke ljubljanske gostilne neznan zlikovec razrezal ovoj na kolesu ter mu s tem povzročil 8 K škode.

Vreme. Za včeraj se je prognoza v glavnih potezih obnesla. Le čez noč nastopli severozapadni veter je šel nekoliko preko računa prognoze. Popoldne je bilo vreme krasno, a popoldne je po Notranjem deloma Gorenjskem in izhodnem Dolenjskem deževalo. V Ljubljani je okrog 3. popoldne le malo poškopilo. Danes: Nagib k krajevnim nevihtam, na daljnem jugu k elementarnim pojavom. Za jutri odvisno kako in kje se danes nevihte, oziroma padavina izlije.

Društvene vesti.

Družinski večer N. D. O. je vspel včeraj zvečer kot po navadi jako dobro. Posebno zanimiva je bila uprizoritev prve burke, kjer so nastopili sami mladi vajenci. Kot se vidi se nahaja med naraščanjem že nekaj jako dobrih, izvežbanih moči, zato smo mnenja, da bi „dramatični odsek“ sedaj naprej obračal malo več pozornosti izbiri repertoarja. Družinski večeri N. D. O. imajo sedaj svoje stalno občinstvo in treba je skrbeti, da si N. D. O. to občinstvo, ki se rekrutira in najširjih slojev, obdrži ter si ga vzgaja. — Pri predstavi je sodeloval tamburaški zbor, ki je igral dobro razne točke.

Gremij trgovcev je imel včeraj svoje zborovanje. Če so gospodje mislili, da bomo brez povabila lovili okrog poročila, so se jako zmotili. Ne radi tega, ampak te vrstice registriramo v primerno uvaževanje vsem slovenskim društvom in korporacijam.

Roza in Jožefa Blažek na Dunaju.

Komaj nekaj tednov je tega, kar se je izvršil pri Taboru na Češkem do zdaj edino znani dogodek na svetu, da je namreč ena od dveh skupaj zraščeni deklet podarila življenje novemu bitju, pa že

ste junakinji tega dogodka svetovno znani: občinstvo pase na njih svojo radovednost po gledaliških in kazaliških, učenjaki pa si belijo glave nad to čudovito igro narave. Predmet radovednosti in proučevanja ste Roza in Jožefa Blažek, rojeni leta 1878 pri Taboru na Češkem, ki se kaže ta mesec na Dunaju v gledališču Ronacher. V ponedeljek jih je pokazal na dunajski ženski kliniki profesor Schauta ter obrazložil znanstveno to čudežno tvorbo.

Roza in Jožefa ste dvojčka prav posebne vrste: v boku ste zraščeni druga na drugo tako, da imate nekatere dele popolnoma skupne, druge zopet vsaka zase. Most, ki veže Rozo in Jožefo, je na videz kaj enostaven, v resnici pa čudovito osnovan. Križni kosti sta deloma skupni, deloma ločeni. Mišice, obdajajoče skupne dele okostnjaka, prehajajo z enega telesa na drugega, ravnotako živci; ako obodemo ali včipnemo na mestu, kjer se života stikata, občutita to obe, kar očitno dokazuje skupnost živčevja na tem mestu. Prebavila so ločena, vendar se končujejo v eno samo zadnjico, isto je s skalnikoma, ki prihajata iz ločenih skalnih mehurjev, pa se pred izstopom iz telesa združita v eno samo cev. Najbolj zanimiva pa so spolovila, to pa zlasti vsled tega, ker je ena, Roza namreč, povila pred tedni dečka, Jožefa pa je trdila, da nič ne ve o materinstvu svoje, ž njo tako tesno združene sestre. Zunanja spolovila so enotna: velikih in malih sramnih sklopnic samo en par, med njima samo ena sramnica z enim skalnikom. Kakor pa se zadnjica in skalnik cepita kmalu pod površino na dva dela, tako gre tudi nožnica na desno in levo, prvi del pripadajoč Jožefi, drugi spadajoč k Rozi; na desni strani namreč je Jožefa, na levi pa Roza, ki je postala mati. „Jutro“, poročajo o tem dogodku pod naslovom: Naj ne ve desnica, kaj daje levica, se je potemtakem urezalo; prav bi bilo: „Naj ne zna desnica, kaj nudi levica!“ Kakor se razvidi iz ustroja spolovil, je zgolj slučaj, da je spočela ravno Roza; isto se bi utegnilo zgoditi Jožefi, ki trdi, da ni nič vedela o začetkih sestrinega materinskega veselja. Lahko si predstavljamo, kako je mogla biti razočarana, ko je, spremljajoč v bolnico svojo sestro, katero je „bolel trebuh“, po par urah in nekoliko neprijetnostih postala teta. Te neprijetnosti so obstajale v tem, da je otrok pri rojstvu zahteval občutkov tudi od svoje tete Jožefe, ki ima končni del spolovil skupen z njegovo materjo. Najbolj zanimivo pa je to, da tudi Jožefa nosi dokaze sestrinega materinstva: tudi njene mlečne žleze izločujejo mleko, dasiravno je njihova nositeljica popolnoma nedolžna. Kakor razvidno, nam je razburjenost tete Jožefe nad sestro Rozo in malim nečakom kolikor toliko umljiva.

(Dalje.)

Najnovejša

telefonska in brzojavna poročila.

Potovanje cesarja v Bosno.

Budimpešta, 29. maja. Danes zvečer ob 6. uri 40 minut se je odpeljal cesar z dvornim vlakom v Bosno. Ob tej priliki se je zbralo pred kolodvorom mnogo občinstva, ki je prirejalo odhajajočemu vladarju burne ovacije. Cesar se je na kolodvoru osebno poslovil od budimpeštanskega župana dr. Bodda in govoril tudi z drugimi vplivnimi osebami. V njegovem spremstvu se nahajajo dvorjani, poleg teh zunanji minister baron Aehrenthal, vojni minister Schönaich, skupni finančni minister Burian, ogrski ministrski predsednik grof Khuen-Hedervary in avstrijski ministrski predsednik baron Bienerth.

K volitvam v Bosni.

Sarajevo, 29. maja. Včeraj so se zaključile volitve v bosanski deželni zbor. Volilo je veleposestvo, vendar oficijelni izid volitev še ni znan. Kljub temu je toliko kakor gotovo, da so v veleposestvu izvoljeni vsi poslanci — namreč pet — ki pripadajo muslimanski narodni organizaciji.

Hofrichterjeva afera.

Brno, 29. maja. „Lidové noviny“ poročajo o zadevi Hofrichterjevi iz Dunaja sledeče: Nadporočnik Hofrichter je izjavil pred vojnim sodiščem — vsaj iz informirane strani se tako zatrjuje — da je priznal in obstal svoječasno svoj zločin le radi tega, ker se je nadejal, da ga pošljejo v kako norišnico.

Zeppelinov pohod na Dunaj.

Friedrichshafen, 29. maja. Glede vožnje Zeppelina na Dunaj je danes toliko kakor gotovo, da se ne odpelje na Dunaj z zrakoplovom Z. III. in nē z zrakoplovom Z. IV., ker poprave pri Z. IV. do 3. junija na noben način ne morejo biti gotove.

Češki socijalni demokratje in narodno vprašanje.

Praga, 29. maja. Češki socijalni demokratski poslanci so odklonili povabilo k skupni konferenci glede jezikovne predloge.

Slovenska univerza.

Praga, 29. maja. Ob priliki vseslovenskega kongresa v Sofiji se bo razpravljalo tudi o ustanovitvi slovenske univerze. Zatrjuje se, da se namerava tako univerzo ustanoviti v Pragi s kreiranjem srbske in bulgarske stolice v Pragi.

Zdravje nemškega cesarja.

Berlin, 29. maja. Zdravje cesarja Viljema se ni obrnilo prav nič na bolje.

Loterijske številke dne 28. maja:
Dunaj: 70, 20, 28, 49, 56. Gradec: 67, 80, 57, 27, 59.

Mali oglasi.

Beseda 5 vin. — Za one, ki iščejo službe 4 vin. — Najmahjši znesek 50 vin. — Za informacije se plača 10 vin. — Pismenim vprašanjem je priložiti znamko. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Dobro idoča gostilna s trgovino in nekaj posestva v dobrem stanju se takoj proda radi preselitve. Kdor noče zamuditi lepe prilike naj pride k Ivanu Levičarju v Krmelju št. 30 na Dolenjskem. 29/6—3

Sprejmeta se dva vajenca z dobro šolsko izobrazbo in poštenih hiš v Slovensko trgovino v Kočevju, katera kupčuje z manufakturnim, specerijskim, galanterijskim, kolonijalnim blagom, železnino in deželnimi pridelki. „Trgovina“ Kočevska posojilnica v Kočevju. 33/5—3

Cand. iur. išče primerne službe. Naslov v uradništvu „Jutra“. 36/3—3

Več gospodov se sprejme na dobro meščansko hrano. Naslov pošte inšerati biro „Jutra“. 39/3—2

Sprejme se gospode na stanovanje in hrano. Nemoblovana soba s posebnim vhodom se takoj odda. Šelenburgova ulica št. 4. (stanovanje na dvorišču). 38/5—2

Platneci modni kostumi za dame ter platneve obleke za gospode od 10 K naprej v „Angleškem skladišču oblek“, Ljubljana, Mestni trg 5. — O. Bernatovič. 29/5—1

Pristni kraški teran, 14 hl se proda. Ivan Dugolin, Gorjansko 58, pošta Nabrežina. 40/2—2

Vse inserate, oznanila, izjave, poslana i. t. d. sprejema samo:

Inseratni biro „JUTRA“.

Govorilne ure ob delavnikih od 9.—12. ure popoldne in od 3.—6. popoldne

„ „ „ nedeljah „ 10.—12. „ „ „ 4.—5. „
„ „ „ praznikih „ 9.—12. „ „ „ 4.—6. „

Pisma in naročila se pošilja na: Inseratni biro „JUTRA“. Za odgovor se priloži znamko!

JULIJA ŠTOR Ljubljana, Prešernova ul. 5.

Največja zaloga moških, damskih in otroških čevljev, čevljev za lawn-tennis in pristnih

goisserskih gorskih čevljev.

Elegantna in jako skrbna izvršitev po vseh cenah.

Ustanovljena l. 1882. — Telefon št. 185
Poštne hranilnice na račun št. 828.405
Ogrska poštna hranilnica št. 19.864

Kmetiska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo
Ljubljana, Dunajska cesta 18
v lastnem združnem domu
je imela koncem leta 1909 denarnega prometa K 83.116.121.11
upravnega premoženja K 20.775.510.59

obrestuje hranilne vloge
po 4 1/2 %

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog nad K 20.000.000. Rezervni sklad K 400.000.
Posojuje na zemljišča po 5 1/4 % z 1 1/2 % na amortizacijo ali pa po 5 1/4 % brez amortizacije; na menice po 6 %.

Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.
URADNE URE: vsaki dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj in praznikov.

Iščem inteligentnega v konfekcijski stroki dobro izurjenega

trgovskega pomočnika

za prvo silo. — Plača 3600 do 4000 kron na leto. Vstop s 1. septembrom. O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg 5.

Cenik zastoj in poštne prosti.

POZOR!

Kdor želi imeti dobro uro, naj zahteva z znamko

„UNION“

ker te ure so najbolj trpežne in natančne, dobe se pri

FR. ČUDNU

urar in trgovec, Ljubljana

Delničar in zastopnik švicarskih tovarov „Union“ v Bielu in Genovi.

Uhani, prstani, briljanti.

8/10—1

Filip Fajdiga

trgovec s pohištvom

Ljubljana

Sv. Petra c. 19

izdeluje in popravlja

raznovrstno

pohištvo

po najnižjih cenah.

Leopold Grošelj

Spod. Šiška št. 88.

stavbeno in umetno ključavničarstvo
se priporoča cenj. občinstvu za izdelovanje
žičnih mrež, ograj na grobeh, železnih sve-
tilk, balkonov, verand, štedilnikov, držal za
firme in vseh v to stroko spadajočih del
Zaloga, izposojevanje in popravljanje
koles.

--- Delo solidno, cene primerne. ---

Kavarna „Prešeren“
ima vsak dan svež

≡ sladoled ≡

vseh vrst in

ledeno kavo.

„Narodna kavarna“

Fran Krapeš.

104—5

Fr. Ks. Casper

LJUBLJANA, Vegova ulica, v bližini realke.

Zaloga vsakovrstnega pohištva, hišnih oprav
za spalne in jedilne sobe, vseh vrst tape-
ciranega pohištva, naslanjačev, otomanov,
kakor tudi pisarniških oprav, dalje različnih
platnenih lesenih roló, žaluzij in železnih
valjčnih zastorov.

Velika množina

izgotovljenih oprav za spalne in jedilne sobe
vedno na razpolago. — Priznalna pisma, ceniki
in vzorci na poljubno razpolago.

Slovenci, zbirajte med seboj pri- brate Srbe!
spevke za ponesrečene

Ivan Jax in sin

v Ljubljani, Dunajska c. 17

26—2

priporoča svojo bogato zalogo

voznih koles.

Šivalni stroji za rodbino in obrt.

Brezplačni kurzi za vezenje v hiši.

: Pisalni stroji „ADLER“ :

**Več predmetov
ženske konfekcije, obleke
za gospode ter slamnike
— in panama klobuke —**

50% ceneje

v „Angleškem skladišču oblek“

O. Bernatović

v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 5

**Največja zaloga najfinejših
barv in potrebščin**

za umetnike, slikarje, kiparje itd., kakor:

Düsseldorfske oljnate barve

v pušicah za umetnike in študijsko slikanje.

Horodamove patentovane akvarelne barve

za šolo in v pušicah za študije.

Pastelne barve (stogle)

pristne francoske in za ljudske šole v škatljicah.

14/87

Tempera barve

za srednje in strokovne šole, za umetniške in prijatelje umetnosti.

Firneži, olja in retuše za slikarstvo

Slikarsko platno

Zahtevajte cenik.

z oljnatim in krednim temeljem.

Zahtevajte cenik.

Vzorci za sobne slikarje vedno najnovejše na razpolago priporoča

Adolf Hauptmann, prva kranjska tovarna oljnatih barv,
firnežev, lakov in steklarskega kleja.

Spedicijsko podjetje

JOS. ŠKERLJ, Ljubljana

Bavarski dvor.

Ustanovljeno leta 1908.

Član dunajskih in berlinskih prevoznikov pohištva. — Sprejema vse v spedicijo spadajoče prevoznine iz vseh in v vse kraje, po naj-
nižjih tarifah. — Prevaža pohištvo v novih, patentovanih pohištvenih vozeh na vse kraje, tudi v inozemstvo. — Sprejema na zalogo
razno blago, pohištvo itd. Krasna, suha in čista skladišča so na razpolago. — Nabiralni promet Dunaj-Ljubljana in obratno zastopam
v vseh večjih mestih. — Moj zastopnik na Dunaju je **Karl Lawl**, Dunaj I. Schulhof 6.

L. TOMAŽIČ v Spodnji Šiški

Nekartelirano!

(preje tvrdka J. C. Juvančič)

Nekartelirano!

priporoča svojo bogato zalogo

zagrebškega in češkega piva,

kakor tudi bogato zalogo izbornih namiznih vin.

Vsak gostilničar lahko pristopi kot odjemalec brez ozirov na prejšnjo pivovarno!

Delniška glavica:
K 3,000.000.

301—46

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Stritarjeva ulica štev. 2.

Rezervni fond:
K 400.000.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih $4\frac{1}{2}\%$.

Sprejema prijave za subskripcijo delnic „Ljubljanske kreditne banke“ IV. izdaje: za
delničarje à K 420.—, za nedelničarje à K 445.— do dne 31. maja 1910.